

Seat No. : _____

LG-121

April-2014

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sociology

(EA : Social Change and Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

Instructions : Attempt **all** questions.

(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

All questions carry equal marks.

1. સામાજિક પરિવર્તનની વ્યાખ્યા આપી, સમાજશાસ્ત્રીય પરંપરામાં સામાજિક પરિવર્તનના અભ્યાસ વિશે નોંધ લખો. **14**

Give the definition of Social change and write a note on the study of Social change in Sociological tradition.

અથવા/OR

સમાજ અને સામાજિક વ્યવસ્થાની વિભાવના સ્પષ્ટ કરો.

Explain the concepts of Society and Social system.

2. સામાજિક પરિવર્તન વિશે રચનાતંત્રીય – કાર્યવાદી સિદ્ધાંત વર્ણવો. **14**

Narrate the structural functionalism theory about Social change.

અથવા/OR

સામાજિક પરિવર્તનનો નિર્ણાયક વાદી સિદ્ધાંત સમજાવો.

Explain the determinative theories of Social change.

3. વિકાસનો અર્થ જણાવી, વિકાસનો આર્થિક ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો. **14**

What is Development ? Explain the concept of economic development.

અથવા/OR

વિકાસનો સાંસ્કૃતિક ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

Discuss the cultural concept of development.

4. સામાજિક પરિવર્તનના સંદર્ભમાં ભારતીય સમાજનું વિશ્લેષણ કરો. **14**

Analysed the Indian Society with reference to Social change.

અથવા/OR

ભારતીય સમાજના અવલોકનો સ્પષ્ટ કરો.

Explain the observation on the Indian Society.

5. (A) જોડકાં જોડો :

7

Match the Columns :

A	B
1. ઉત્ક્રાંતિવાદ Evolution	1. આર્નોલ્ડ ટોયન્બી Arnold Toyanbi
2. સંસ્કૃતિકરણ Sanskritization	2. કાર્લ માર્ક્સ Karl Marx
3. વર્ગ સંઘર્ષનો સિદ્ધાંત History of Class Conflict	3. એસ.સી. દૂબે S.C. Dube
4. બહુ પરિમાણીય પરંપરા Multi dimensional tradition	4. ડાર્વિન Darvin
5. આધુનિકીકરણ Modernization	5. એલ.ટી. હોબહાઉસ L.T. Hobhouse
6. પશ્ચિમની પડતી Decline of the west	6. યોગેન્દ્ર સિંહ Yogendra Singh
7. સામાજિક વિકાસ Social Development	7. એમ.એન. શ્રીનિવાસ M.N. Srinivas

(B) નીચેના વિધાન ખરા છે કે ખોટા જણાવો :

7

State true or false :

- (1) ગિલિન અને ગિલિન જેવા વિદ્વાનો સામાજિક પરિવર્તન અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનને સમાન ગણાવે છે.
Gillin & Gillin states that Social change and Cultural change is same.
- (2) હર્બર્ટ સ્પેન્સર એ સમાજશાસ્ત્રના મૂળ સ્થાપક ગણાય છે.
Herbert Spencer is founder of Sociology.
- (3) કાર્લ માર્ક્સ એ માનવ ઉત્ક્રાંતિમાં જૈવિક પરિબળોની ભૂમિકા મહત્વપૂર્ણ ગણે છે.
Biological factor's role is important in Human evolution as per Karl Marx.
- (4) રોબર્ટ મર્ટને વિકાસનો આર્થિક ખ્યાલ આપેલો છે.
The concept of Economic development is given by Robert Merton.
- (5) માથાદીઠ આવકમાં વૃદ્ધિએ આર્થિક વિકાસ છે.
Economic development means rise in per capita income.
- (6) ભારતમાં મૂડીવાદી સમાજ વ્યવસ્થા છે.
Indian Society is Capitalist Society.
- (7) ગાંધીજી હસ્તકારીગરીની સભ્યતાના હિમાયતી હતા.
Gandhiji was proponent of "Handicraft Culture".

Seat No. : _____

LG-121

April-2014

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sociology

(EB : Sociology of Mass Media)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. પ્રત્યાયનનો અર્થ અને હેતુઓ વર્ણવો. 14
Describe the meaning and objectives of Communication.
અથવા/OR
(A) હેરોલ્ડ લાસવેલનું પ્રત્યાયન મોડેલ. 7
Communication Model of Harold Lasswell.
(B) પ્રત્યાયનનાં વિકાર્યો. 7
Dysfunctions of Communication.
2. સમૂહ માધ્યમનો અર્થ અને સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. 14
Clarify the meaning and nature of Mass Media.
અથવા/OR
(A) પરંપરાગત સમૂહ માધ્યમો. 7
Traditional Mass Media.
(B) આધુનિક સમૂહ માધ્યમો તરીકે ટી.વી. અને ઈન્ટરનેટ. 7
T.V. and Internet – as Modern Mass Media.
3. પુસ્તકો અને મેગેઝીનોનું સ્વરૂપ વર્ણવો. 14
Describe the nature of Books and Magazines.
અથવા/OR
(A) દૈનિક પેપરની અસરો. 7
Effects of daily Newspapers.
(B) ફેસબુક અને વોટ્સએપ. 7
Facebook and Whatsapp.
4. આધુનિકતા અને સમૂહ માધ્યમો વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 14
Explain the relationship between Modernity and Mass Media.
અથવા/OR
(A) માધ્યમ કેફ 7
Media Caif
(B) સમૂહ માધ્યમો અને ગ્રાહકો 7
Consumarism

5. (A) સાચા વિધાનો માટે ખરાની નિશાની (✓) કરો :

7

Mark true (✓) or false (×) :

- (1) ઔપચારિક પ્રત્યાયનમાં ચોક્કસ દિશા હોય છે.
Formal communication has a particular direction.
- (2) પ્રત્યાયન પરોક્ષ રીતે શક્ય નથી.
Communication is not possible indirectly.
- (3) “નૌટંકી” મહારાષ્ટ્ર સાથે સંબંધિત છે.
'Nautanki' is related to Maharashtra.
- (4) ભારતમાં પ્રથમ પ્રાયોગિક ટેલીવિઝન કેન્દ્ર 1959માં શરૂ થયું.
First Experimental T.V. centre in India was started in 1959.
- (5) મેથ્યુ એ લેવીસ ટી.વી.ને માનવજાત માટે આશિર્વાદરૂપ ગણે છે.
Mathew Lewis considers T.V. as a boon for Mankind.
- (6) ફેસબુક ઓનલાઇન સોશીયલ નેટવર્કિંગ સાઈટ છે.
Facebook is an online social networking site.
- (7) મેકલુહાન માધ્યમને વ્યક્તિનું વિસ્તરણ ગણાવે છે.
MacLuhan describes media as an extension of a person.

(B) જોડકાં જોડો :

7

Match proper options :

A	B
(1) પ્રત્યાયન Communication	(A) પ્રત્યાયનનું દ્વિસ્તરીય મોડેલ Two tier model of communication
(2) કાર્લ લાઝાર્સફેલ્ડ Carl Lazarsefeld	(B) 1969
(3) દૂરદર્શન Doordarshan	(C) ફેસબુક Facebook
(4) ઈન્ટરનેટ Internet	(D) વિકાસ Development
(5) માર્ક ઝુકરબર્ગ Mark Zucarberg	(E) 1976
(6) મૂડીવાદ Capitalism	(F) ઉષ્ણ માધ્યમ-શીત માધ્યમ Hot Media-Cold Media
(7) માર્શલ મેકલુહાન Marshal MacLuhan	(G) ગ્રાહક ભગવાન Consumer God